

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoPr/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614201624
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614201624.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej v právnej veci žalobcu: Anton Pažitka PAMA-Trans, s miestom podnikania Liptovský Mikuláš, ul. Rázusova č. 1872/10, IČO: 373 798 44, zastúpený splnomocneným zástupcom JUDr. Dušanom Jančim, advokátom so sídlom Z. H., ul. D. č. XXX, proti žalovanému: G. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. F. č. XX, zastúpený splnomocneným zástupcom Mgr. Vladimírom Žiškom, advokátom so sídlom H., ul. E. B. Z. č. X, o zaplatenie sumy 2.576,15 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10Cpr 1/2014-48 zo dňa 06. októbra 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia v sume 109,29 eur na účet Mgr. Vladimíra Žišku, advokáta so sídlom H., ul. E. B. Z.. X do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 10Cpr/1/2014-48 zo dňa 06. 10. 2014 žalobu zamietol. Žalovanému priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 449,78 eur, ktoré je žalobca povinný zaplatiť k rukám advokáta žalovaného, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou doručenou súdu sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 2.576,15 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 06. 02. 2014 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že žalovaný u neho pracoval ako vodič nákladnej cestnej automobilovej dopravy na základe pracovnej zmluvy, uzatvorenej dňa 07. 01. 2011. Dňa 21. 02. 2011 došlo k dopravnej nehode, ktorá bola spôsobená motorovým vozidlom ev. č. LM-581 BU, ktoré šoféroval žalovaný pri výkone zamestnania. V dôsledku dopravnej nehody vznikla škoda spoločnosti Saker, spol. s r. o. vo výške 2.576,15 eur, ktorá bola uhradená Slovenskou kanceláriou poisťovateľov z poistného garančného fondu v zmysle § 24 ods. 2 písm. b/ zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákona č. 381/2001 Z. z.“). Slovenská kancelária poisťovateľov si následne uvedenú sumu uplatnila voči žalobcovi v konaní vedenom Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9Cb/192/2012, v ktorom bol zaviazaný na jej úhradu. Dňa 03. 02. 2014 žalovaného vyzval k náhrade škody do 19. 02. 2014. Žalovaný mu spôsobil škodu zavineným porušením povinnosti pri plnení pracovných úloh a za uvedenú škodu zodpovedá podľa § 179 ods. 1 zák. č. 311/2001 Z. z. (Zákonník práce). Žalovaný sa bránil tým, že žalobcovi vznikla škoda v dôsledku nesplnenia si zákonnej povinnosti uzavrieť na motorové vozidlo, na ktorom vykonával prácu, povinné zmluvné poistenie. Pokiaľ by si bol svoju povinnosť splnil, škoda by mu nevznikla. Škoda teda vznikla z porušenia povinnosti žalobcu a nie z porušenia jeho povinností.

Súd konštatoval, že žalobca sa žalovaného nároku domáha právnym dôvodom náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená žalovaným pri plnení pracovných úloh v zmysle ust. § 179 ods. 1 Zákonníka práce. Predpokladom vzniku všeobecnej zodpovednosti zamestnanca za škodu v zmysle tohto zákonného ustanovenia sú: existencia protiprávneho úkonu, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody, zavinenie zamestnanca, existencia pracovného pomeru a vznik škody pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s uvedeným plnením.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol pracovný pomer, ktorý trval od 10. 01. 2011 do 12. 06. 2011. Žalovaný pri plnení pracovných úloh dňa 21. 02. 2011 spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej vznikla škoda na motorovom vozidle tretej osobe, ktorá bola následne z dôvodu neuzavretia povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalobcom uhradená Slovenskou kanceláriou poisťovateľov z garančného fondu. Žalobca si ako škodu uplatnil sumu, na úhradu ktorej bol zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9Cb/192/2012-49 zo dňa 28. 12. 2012 vo vzťahu k Slovenskej kancelárii poisťovateľov. K ujme na majetku žalobcu teda došlo v dôsledku uloženia povinnosti na úhradu náhrady škody, ktorú za neho zaplatila Slovenská kancelária poisťovateľov (v tejto súvislosti súd uviedol, že hoci žalobca konanie o úhrade uvedenej sumy Slovenskej kancelárii poisťovateľov žiaden doklad nepredložil, žalovaný uvedenú úhradu žiadnym spôsobom nespochybnil, preto súd nepovažoval za hospodárne v tomto smere vykonávať ďalšie dokazovanie). Žalobca však neuniesol dôkazné bremeno v časti preukázania príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom protiprávneho konania škodcu, teda ak je jeho konanie a škoda vo vzájomnom pomere príčiny a následku, t.j. ak je preukázané, že nebyť protiprávneho úkonu, ku škode by nedošlo. Ku škode na strane žalobcu však došlo v priamej príčinnej súvislosti s porušením jeho zákonnej povinnosti uzavrieť povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorá mu ako držiteľovi motorového vozidla zapísaného v dokladoch vozidla vyplýva z ust. § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. O to viac, že uvedené motorové vozidlo žalobca ako podnikateľ využíval pri výkone svojej podnikateľskej činnosti, navyše uvedené motorové vozidlo zveril svojmu zamestnancovi pre účely plnenia pracovných úloh. V prípade, že by žalobca neporušil uvedenú povinnosť, úhrada spôsobenej škody poškodenému by bola realizovaná práve z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 4 zákona č. 381/2001 Z. z., teda by nedošlo k ujme na jeho majetku. Žalobcovi teda v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, ktorú spôsobil žalovaný, škoda nevznikla, nakoľko škoda vznikla až následne v dôsledku uplatnenia si nároku na vyplatenú náhradu škody zo strany Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Okrajom súd uviedol, že hoci dôvodom zamietnutia žaloby bolo nepreukázanie jedného z atribútov vzniku zodpovednostného vzťahu (príčinnej súvislosti), aj v prípade jej preukázania by žalovanému nároku neprislúchala právna ochrana. Z porušenia svojej zákonnej povinnosti nemôže žalobca vyvodzovať právo na náhradu škody (z nepráva nemôže vzniknúť právo). Poskytnutie právnej ochrany v uvedenom prípade by bolo rozporné s dobrými mravmi, nakoľko žalobca ako zamestnávateľ vyslal žalovaného ako svojho zamestnanca na pracovnú cestu s motorovým vozidlom, na ktoré nemal uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, čím porušil svoju zákonnú povinnosť. Z porušenia zákonnej povinnosti žalobcu nemožno vyvodiť právo na úhradu ujmy na majetku žalobcu, ktorá by v prípade splnenia zákonnej povinnosti žalobcom nevznikla. Pokiaľ aj právny zástupca žalobcu uvádzal, že v odvolaní v konaní vedenom pod sp. zn. 9Cb/192/2012 žalobca tvrdil, že povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uzavreté mal, sám uviedol, že podľa jeho názoru to tak nebolo a uvedená skutočnosť vyplynula aj z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9Cb/192/2012 najmä elektronickej komunikácie medzi Slovenskou kanceláriou poisťovateľov a poisťovňami.

V súlade so zákonným ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“ vzniklo právo náhrady trov konania v konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému. Súd mu preto priznal trovy konania z titulu právneho zastúpenia advokátom v celkovej sume 449,78 eur, a to podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu.

Nesúhlasil s rozsudkom okresného súdu, pretože tento nie je vecne správny a nie je vydaný na základe objektívne zisteného skutkového stavu a vykonaného dokazovania. Súd podľa žalobcu sa nedostatočne vysporiadal s viacerými skutočnosťami a nesprávne posúdil skutkový stav, keď rozhodol, že žalobu zamieťa.

Žalobca mal za to, že existencia príčinnej súvislosti medzi porušením povinností zamestnanca (teraz žalovaného) a vzniknutou škodou v tomto prípade je preukázaná. Zisťovanie príčinnej súvislosti znamená, že z celej reťaze všeobecnej príčinnosti treba sledovať iba tie príčiny a následky, ktoré sú dôležité pre zodpovednosť za škodu. Teda treba zistiť, či škoda bola spôsobená v zmysle pracovného práva, potom treba zisťovať existenciu príčin vzniku škody. Teda sa zisťuje so zreteľom na konkrétnu škodu, či niektorá z týchto skutočností bola príčinou vzniku škody a či skutočne škodu spôsobila. Podľa žalobcu konkrétna majetková ujma vznikla následkom protiprávneho úkonu zamestnanca. Príčinou škody bolo zavinené protiprávne konanie, bez ktorého by škodný následok nevznikol, nemusí ísť o jedinou príčinu, ale len o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, avšak musí ísť o podstatnú príčinu. Ďalej uviedol, že v prípade, ak by žalovaný nespôsobil svojim zavineným porušením povinnosti pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním dopravnú nehodu, nevznikla by ani škoda spoločnosti Saker, s.r.o.

Žalobca mal za to, že žalovaný by mal nahradiť vzniknutú škodu v zmysle ust. § 179 ods. 1 Zákonníka práce, ktorá vznikla v dôsledku porušenia povinnosti žalovaného pri plnení pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s ním, nakoľko v tom prípade, ak by nedošlo k dopravnej nehode, ktorá bola spôsobená motorovým vozidlom ev. č. LM-581 BU, ktoré šoféroval žalovaný pri výkone zamestnania, nevznikla by škoda spoločnosti Saker, s.r.o. vo výške 2.516,15 eur, ktorá bola uhradená Slovenskou kanceláriou poisťovateľov z poisťného garančného fondu a následne by si Slovenská kancelária poisťovateľov neuplatňovala túto sumu voči žalobcovi a tým by ani žalobcovi nevznikla škoda, a to aj v prípade, že došlo k porušeniu jeho povinnosti, keď nemal uzavreté povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Žalobca preto navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a jeho žalobe vyhovieť. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania v sume 109,29 eur z titulu právneho zastupovania advokátom.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu prostredníctvom splnomocneného zástupcu navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania z titulu právneho zastupovania advokátom v sume 109,29 eur.

Uviedol, že žalobcom uvádzané dôvody odvolania sú v podstate opakované dôvody, ktoré uvádzal v konaní pred okresným súdom a ktoré boli okresným súdom v odôvodnení rozhodnutia podrobne vyvrátené ako nedôvodné.

S tvrdením, že konkrétna majetková ujma žalobcovi vznikla následkom protiprávneho úkonu zamestnanca (žalovaného) nemožno súhlasiť. Konaním žalovaného vznikla škoda tretej osobe - spol. Saker, s.r.o., pričom za túto škodu zodpovedá v zmysle objektívnej zodpovednosti prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorým je žalobca a ktorý mal mať z dôvodu tejto zodpovednosti uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení motorového vozidla. Povinnosť žalobcu zaplatiť kancelárii poisťovateľov to, čo za neho plnila, nie je podľa názoru žalovaného škodou na jeho majetku v pravom slova zmysle, tak ako žalobca tvrdí. Jedná sa o záväzok žalobcu voči kancelárii, vzniknutý z titulu porušenia povinnosti žalobcu uzavrieť zmluvu o povinnom zmluvnom poistení. Tento záväzok sa v majetkovej sfére žalobcu prejavuje ako zmenšenie jeho majetku, čo je u záväzkov samozrejmé, avšak nie je škodou na majetku žalobcu, keďže právnym dôvodom jeho vzniku je porušenie právnej povinnosti žalobcu a nie tretej osoby a žalobca si uplatňuje nárok na zaplatenie žalovanej sumy práve z toho dôvodu, že zaplatením toho kancelárii poisťovateľov, čo za neho plnila, mu vznikla škoda.

Z ust. § 24 ods. 2 písm. b/ zák. č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého kancelária poskytuje z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti, možno nesporne ustáliť, že takouto zodpovednou osobou je ten, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a zároveň nemal uzatvorené poistenie zodpovednosti. Kancelária má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa ods. 2 písm. a/, b/, f/ a g/ na náhradu toho, čo za neho plnila (§ 24 ods. 7 prvá veta zák. č. 381/2001 Z. z.).

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 veta prvá O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplataenia peňažnej sumy zo zodpovednosti za škodu spôsobenú pri plnení pracovných úloh podľa § 179 ods. 1 Zákonníka práce.

V odvolaní proti rozsudku okresného súdu, ktorý jeho žalobu na náhradu škody zamietol, žalobca vytýkal súdu nedostatočné vyporiadanie sa s viacerými skutočnosťami a nesprávne posúdenie skutkového stavu.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ konštatuje, že prvostupňový súd vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 O. s. p. odvolací konštatuje správnosť týchto dôvodov.

Na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, ako aj k dôvodom odvolania žalobcu, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že na to, aby vznikol zodpovednostný vzťah, resp. zodpovednosť za škodu povinného subjektu, musia byť splnené určité predpoklady, a to v prípade pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu sú potrebné vznik škody pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s týmto plnením, protiprávny úkon, porušenie povinnosti pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi alebo úmyselné konanie proti dobrým mravom, príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody, zavinenie na strane zamestnanca. Pre zodpovednosť zamestnanca za škodu sa vyžaduje splnenie všetkých uvedených predpokladov. Ak nie je splnený čo len jeden predpoklad, zamestnanec za škodu nezodpovedá.

V danom prípade mala podľa žalobcu škoda spočívať v jeho postihu, ktorý predstavoval poistné plnenie za nepoistené vozidlo podľa § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z. z., ktoré bolo poskytnuté Slovenskou kanceláriou poisťovateľov z garančného fondu poškodenému t.j. s.r.o. Saker a na ktoré bol zaviazaný súdnym rozhodnutím. Žalobca v konaní pred okresným súdom ako i v odvolaní mal za to, že konkrétna majetková ujma však vznikla následkom protiprávneho úkonu žalovaného ako jeho zamestnanca, ktorý ako vodič pri plnení pracovných úloh spôsobil škodu na vozidle, ktorého bol prevádzateľom a to poškodenému. Čiže bez tejto hlavnej príčiny by mu ním uplatňovaná škoda a to aj v prípade, že došlo k porušeniu jeho povinnosti, keď nemal uzavreté povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nevznikla. Podľa odvolacieho súdu za osobu bez poistenia zodpovednosti je nutné považovať toho, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou tohto vozidla, u ktorej nebola uzavretá poistná zmluva v zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Žalovaný - vodič ako zamestnanec žalobcu - prevádzateľa zodpovedá iba za podmienok pracovnoprávnej zodpovednosti (§ 179 a nasl. Zákonníka práce). Žalobca si uplatnil škodu v dôsledku úhrady plnenia kancelárii poisťovateľov z titulu porušenia povinnosti uzavrieť zmluvu o povinnom zmluvnom poistení. Škoda teda nevznikla tým, že by ju žalovaný spôsobil žalobcovi porušením povinností pri plnení pracovných úloh, čiže na zverenom osobnom motorovom vozidle, ktorú skutočnosť považoval odvolací súd za rozhodujúcu. Okresný súd preto správne konštatoval, že žalobcovi v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, ktorú spôsobil žalovaný, škoda nevznikla, nakoľko žalobcom uplatňovaná škoda vznikla až následne v dôsledku uplatnenia si nároku na vyplatenú náhradu škody zo strany Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Nie je tak ani podľa odvolacieho súdu daná zodpovednosť žalovaného v zmysle ust. § 179 Zákonníka práce.

Z tohto dôvodu žalobca v odvolaní neuviedol žiadne také okolnosti, na základe ktorých by postup alebo rozhodnutie okresného súdu nebolo správne. Odvolací súd preto nepovažoval jeho odvolanie za dôvodné a rozsudok okresného súdu vrátane výroku o trovách konania založeného na zásade úspechu v spore (§ 142 ods. 1 O. s. p.) ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu prislúchajú trovy odvolacieho konania z titulu právneho zastupovania advokátom. Tento si uplatňoval odmenu za úkon - vyjadrenie k odvolaniu došlé dňa 26. 03. 2015 - 101,25 eur a režijný paušál - 8,04 eur, celkove sumu 109,29 eur. Odvolací súd priznal žalovanému uplatnenú sumu nakoľko bola vyčíslená v súlade s ust. § 1 ods. 1, 3, § 13a ods. 1 písm. c/, § 15 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Žalobcu preto zaviazal nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 109,29 eur k rukám jeho splnomocneného zástupcu (§ 149 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.